

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Roseum memoriale divinatorum eloquiorum

Petrus <von Rosenheim>

[Nürnberg], 1493

Prologus metricus hui' operis

[urn:nbn:de:bsz:31-294504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-294504)

Prologus metricus huius operis

Rore tuo xpe riga. mentem mihi lustra
Operatis dona pie votis celsica presta
Sacris eloquijs allegadis. memoradis
Et pquirendis. fidei pro robore doctis:
Verbo qui fidei querunt sua dogmata cingi
Mens conatur opem conferre. meoq; labore
Multorum fortes releuandos spero labores
Erpediens reputem doctis: scio nempe laborē
Magnū: docto:ū p̄sertim. quem patiuntur
Omnes p̄mūnem. fidei certus paritatem
Beddere dum parili satagunt p̄ semina verbi
Illaq; p̄ mentes cupiunt plantare fideles
Auxilium conferre velim. memoranda tenere
Libris precipua diuinis insita scripta
Ex quibus est nobis via: vita: salusq; salutis
Dantur hec in iosue meditari. nocte dieq;
Illa baruth quarto legem mandataq; cernes
Vitam perpetuā dant hec. his sine mo:is est
In nostra paulus doctrinā scripta reducens
Nos consolatur: patientes efficit in spem
Ob xpi ergo fidem que simplex pura manēs est
Rerum quas speras substantia. dulce beate
Vite solamen: scriptis que fulgida luceet
Me trahit iste labor. opus aggrediar. cui gressus
Est. quid bibliacis: vel vbi: pateat cito scriptis
Lectoremq; volēs facili metra mēte tenere
Ordine per facilem claro pinxi sibi legem
Quiq; per alphabeta docet numerare capitla
Ut tibi psaycus canon monstrabis aperte
Iudex lector erit opis: fructusq; laboris
Omnia quo p̄stent studio metra: quoue labore
Becte igit̄ veniam facili venia dato: quando

Inuocatio
diuini auxi
lij: intentio
materia. et
laus opis.

Causa fina
lis huius operis.

Utilitas. breuitas. habiles. docilesq; iuuabunt
Mule? r hūc fruct? labor. ordog; forma parebit
Canone plecto. prudens quem pspice lector
Omnia cui numero capitella dabis. cui libro
Mox reperis. signis sunt hec distincta patēter
Per metra. non opus est scripto si mente rediscas
Inuenies forsitan aliqs qui. mente magistra
Legem scripture memorentur sufficienter
Ast plures videas expertes muneris hui?
Talibus obsequiū puto ferre. qđ offero paucū
Vel quid. et epile sint era duo ve minuta
Mēs mea summope p̄cium sibi deputat. vt quid
Possit in obsequiū credentib? addere. siue
Essent caprine pelles. tectog; reposce
Berit op? breuior. stil? hoc iuuat. hoc volo. p̄gat
Fontē sic riuus. stratā sic semita p̄dit
Respice p partes totū. p puāq; magnum
Ast solare decus radius signat tibi paru?
Tūc qđ amas citius reperis. si sis studiosus
Rem solidā parua si claudat. collige fructū
Et rosulas placidas p odoratū cape lectas
Maidu sacra memoriē cū tradere scripta
Pinguere sub forma nesciui. nec dare compta
Et monachus cū sum. peregrinis serpere nolim
Turbinib? metro. studeo de simplici plano
Reddere. que dictu pstant facileq; relata
De mea verba sacris astent p̄finia verbis
Mēibus atq; patres dat sensus reddere voces
De p̄p̄is nihil apposui nisi lex rea metri
Eregisset. et hoc vt amodius puto factū
Reddens equiuales tempus pro tpe ponēs
Optog; nulla nouis sacra verba retūdere v̄bis
Sermonis p̄p̄ia si negligo p̄dicōnem
Excuset me difficilis nouitas. nouus ordo

Uta sic transcurrit op^o hoc quo scemate cepit
Haur dignū placidis plane est obsistere votis
Ad textū impropriū vel raro interere verbū
In p^ois licitam vati mibi vendico legē
Metri nominib^o p^omunē quā scio cunctis
Metris sic greca. sic barbara. do vel hebreæ
Ortaq^o de vario patre sillaba stet variata
Nos sequimur vates cōes ac meliores
Apta foret docilis hīs etas lactea metris
Corde tenens teneris. senib^o qđ funderet armis
hec tibi p^oponi foret vtile turba scolaris
De bibas noua testa metris. veterana refundens
Mens. sibi tunc nota sacra scripta daret mēōiāda
Miraris lector dicēs labor iste patrono
Orū qua cepit. aut quo dat hic celebrandus
Nomine. mos vt hz audi satis efficientem
Assigno causam. reuerendū valde colendū
Summi pontificis legatū Granda fidelē
Tant^o hic inter eos quibus est de cardine nomen
Ecclesie splendor nitet. z via pacis. vt ipse
Robore vexilli crucis alme quosq^o fideles
In rabidos hostes hussitas ire cohortās
Inmensos dederit thesauros tunc aiabus
Mandato cuius op^o hoc scām cape lector
Eius iudicio labor hic valet. aut cadit. aut stat
Dignū nō rebar auctoris pdere nomen
Lectio cui fragilis. studij cui nulla facultas
Intuit^o nullus sit ad ipm. sed neq^o nomē
Carpat ab hoc ope meritū fructūq^o laboris
Et sine quo fateor amplecti scripta placebit
Nulla. vel incassum studio vigilare p^o henni
Si tñ hoc placeat nomen. titul^o quoq^o libet
Indelibilia stant hec hoc carmine lector
Si mō coniungas hos centū p^o caput agnos

Canon primus declarat quomodo cuiuslibet libri bible capitula
solum quomodo cognoscuntur per versus cuiuslibet sequentis li-
bri in hoc opere mente retentos.

Sicut ex iniuncto accepi. ut prius dictum est in prologo ve-
stra singula bible capitula tam noui quam veteris testame-
ti memorie commendare quatenus cuiusque capituli quatuor remo-
ta ab oculis scriptura. vna cum principali materia capituli per ipso-
rum versus recitationem mente prestari. propter quod notandum quod in sequenti opere
quodlibet capitulum per binos versus secundum famosiores suas materias sibi
inuicem succedentes prout mihi possibile fuit explicat quatuor primus era-
meter est. i. sex pedibus prestas. c. prima littera cum numero in ordine ca-
pitulorum aliquid libri representat. que eadem littera habet in ordine alphabeti
Verbi gratia versus erameter incipiens ab a facit primum capitulum. et
versus hinc incipiens ab b. secundum facit capitulum. et sic persequenter de aliis
secundum ordinem alphabeti. Vnde tamen viginti litteris alphabeti. v. v. usque ad
v. inclusive. ita quod vnum alphabetum primum vna vigena capitulorum
secundum quod v. est vicecima littera. Nam he tres littere. x. y. z. remota ab oculis
scripta nihil prout pretere ad meum propositum. quia. x. voce placitum e. coli-
ter. y. vero greca i. simplex. z. autem sequa facerent. Item nec haberent
decem ab eisdem incipientes. Et ex alio quia sic numerus vigenarij ma-
net per alphabeto. que aptissimum est numerari infra se et propter arti-
culum suum replicari supra se. sicut patebit in processu. Et vero quia secundum
quod de Puscianus in primo motoris. voce placitum. c. aut quia sonat. sicut
a. nro. proposito propter coincidentiam vocum reproba visa est. Item secundum
quod de Hug. et Cathol. ipsum allegas et apud Latinos omnino superflua
est. eo quod nulla decem ab ea incipienda sit. Ne tamen ordo aliarum sequen-
tium litterarum varietur. quod ad numerum loco ipsi et. posui consonantem deci-
mo loco. Item autem vocalis suum locum. i. nonum retinet. Vnde siue in
vnum consonantis transeat siue non siue eundem numerum. i. x. seruat Apud
b. etiam litteram versus suum incipientem. quia pauca decem primam syllabam
longam habentes ab ea incipiunt. aliquam angustiam passus sum. Si itaque
vel raro versus sum metaphora. aut alia decem minus propterea a. b. inci-
pientem. aut si eiusdem capituli aliquam propter. b. habendum materiam

ordine variant. peto mihi indulget. **S**ecundus versus capituli
semper pentameter est. id est quinque pedum. qui primum se-
quens materias capituli complere iuuat. ad quod unus non bene
sufficiebat. etiam factis in biblia exercitatis. Egi aliquando stu-
diosè. ymmo petsepe. ut materia aliqua a primo versu exame-
tro ad secundum versum pendeat. quo facilius mens materie dedi-
ta ambos capiat. et utrimque quasi aram sensus sibi ministrare.
Idem etiam secundus versus ad hoc inseruit. quod quia aliqui libri
vnam vigenam capitulorum excedunt. ac a capite tunc ipsi sunt
alphabeti necesse est resumere quousque capitula alicuius libri
finiantur. Per ipsum secundum versum mense discernitur. in quorum
vigena capitulorum. id est in quorum alphabeto aliquod capitulum
ponatur. Verbi gratia. si in aliquo tali versu pentametro in
principio inuenias per litteras. totum istud alphabetum in quo
iste versus continetur de prima vigena esse intelligatur. Si ve-
ro in capite eiusdem versus aliquando. s. inuenieris. totum al-
phabetum de secunda vigena iudicetur. Si autem ibidem. t. in-
ueneris alphabetum tunc de tertia vigena esse cognosce. Ita quod
hec littere. p. s. t. in eodem primo loco significant materialiter
per primum. secundum tertium. prout sunt nomina ordinalia. primum
secundum vel tertium alphabeti representantia. Egi propter hoc ubi
q. ne vel p. in capite alicuius versus pentametri. in secunda aut ter-
cia vigena inueniatur. ne ipsa propter per litteram prima putetur. aut
ne. s. in prima aut tertia. vel t. in prima aut secunda ex simili causa
poneret. Quamuis hoc in libris tamen de vna vigena non fuisset
necesse. pro eo quod per versus epilogos de quibus postea in alio
canone dicitur numerus capitulorum cuiuslibet libri cognoscatur
vnam vigenam aut duas siue tres non excedere. In quibusdam
ergo breuius libris de prima vigena existentibus non curant. p.
in eodem versu pentametro ponere. ubi constat eos primam
vigenam non excedere. s. aut et. t. nusquam ibidem reperire potes.
In suo autem alphabeto. id est in primo versu pentametro
secunde vigene semper inuenies. s. et deinde aliquoties in capite
aliorum versus huiusmodi eiusdem secundi alphabeti. et in primo versu pen-

thametro tercie vigene. sp inuenies t. z sibi aliquoties in eodē al
phabēto. Ad quartā autē vigenā nō extendit se numerus capitu
lor alicui⁹ libri biblie. pter Ysaia. de q̄ dicā in sequēti canōe. tñ
ergo tres vigene. i. tria alphabeta. que faciūt sexagita capitula
p numerū capituloꝝ currūt. Idcirco autē primū versum exame
trū. scdm pēthametrū esse volui. nec si ambo eiusdē numeri pe
des haberent. quilibet prim⁹ aut scōs mente recitat⁹ putaret. et
sic q̄ta alicui⁹ capituli que p primā tñ leāz primi cuiuslibz ver
sus capituli intelligit mēte nō caperet vt clarū est. Et tñ de pri
mo canone ad quotā capituli et alphabeti seruienti dixisse suffi
ciat. cuius exempla in pcessu experire si placet.

¶ Secund⁹ canon explicat qualiter p quendam versum ep̄
logum singulis libris sequētis opis assignatum agnoscat nomē
cuiuslibet libri. Itē numer⁹ capituloꝝ libri. ordo libroꝝ. z quora
eorum. et de qua materia ip̄e liber tractat summarie.

Priū esset et min⁹ vtile. ad nostrū ppositū capituloꝝ q̄tā
p cognoscere mēte. nisi etiā nomē libri mēte sciatur qd̄ vcz
nomē libri. qz nō potui in oibus versib⁹ ponere. sicut ne
qz necesse erat. ope vcz mente retento. nec vtile. qz magnū locū
in metro occupasset. z p̄sertim vbi plures libri idē nomē fortū
longū erat ordinē z numerū eoz distinguere. Itē ne nomē libri
allegatō alteri⁹ libri putaret vt sepe fit. Idcirco ad nomē libri
mēte pgnoscedū. sp ip̄m nomē in primo vsu alicui⁹ libri posui.
qui oēs incipiūt ab a. qd̄ quidē nomē. si ponat̄ ibidē sine nūero
alio. p̄m⁹ eiusdē nois. si plures sint intelligat. Quāuis autez
ip̄m nomē in primo versu sit positū. scienti perfecte oēs versus
opis corde sufficeret. p toto illo libro. tñ ad p̄suldū etiā illis
qui nō p̄fecte. sed forte sparsim. sine ordine tria q̄ttuor aut quī
qz capitula dūtaxat in aliq̄ libro mēte recitare scirēt. egi vt z ta
les ad nomē libri mēte pueniāt. ¶ Pro q̄ aduertēdū diligenter
qz oēs libri in tota biblia. numero z noibus distincti. sunt septu
gitaquattuor. a quib⁹ si psalteriū remoueas. vt facere iussus suz
eo qz alias cūctis p̄stet. remanebūt adhuc libri nūero septuagin

tres numero et ordine distincti. Feci igitur cuilibet libro unum
versum quem epilogum voco qui nomen sui libri in se continet. quorum
versum primas litteras ad ordinem alphabeti ordinavi sicut inferi⁹ p³
Deor⁹ autem alphabeti per omnia sicut in primo canone dixi. Ergo erunt
numero septuagintatres. Igitur secundum numerum versus librorum qui nume-
rus tres integras vigenas constituit. et quartam denique usque ad litteram
U. que est. xiiij. littera. Ad ulterius⁹ ergo sciendum nomen libri.
considerentur in processu operis. versus ex ametri a vocalibus que non
sunt a incipientes. que ad maius a se distat per quinque capitula. Et
in eisdem versibus considerentur prima littera tertiae dictionis et voco dictionis
quem preter ordinem per se stantem. siue sit adverbium. pronomen. iunctio
interiectio. siue etiam propositio appositiva. non autem compositiva. que
inseparabilis. quia per se non stat sed est alterius partis. Qualis igitur pri-
ma littera eiusdem tertiae dictionis in tali versu a vocali incipiente fue-
rit. que versus litteram simpliciter per singulos libros secundum ordinem alpha-
beti currit. tales litteram quere in capite alicuius versus epilogi. quos
perfectissime omnes septuagintatres oportet mente scire ut suppono. quod
vero dixi librorum vigenas usque ad quartam currere. necesse est alpha-
betum totiens per versus replicare epilogos. et etiam in predicta tertia
dictione versus in ope a vocali incipientium quousque librorum finis. i.
quarta U. attingat. hanc autem replicationem vigenarum designatam
invenies in prima littera quartae dictionis versus in processu operis a vo-
cali incipientis. et in prima littera secunde dictionis versus epilogi. ita quod
si in principio earundem dictionum fuerit littera. s. signat secundam vigenam
librorum. Si fuerit. t. signat tertiā. Si vero. v. signat ultimam. i.
quartam vigenam. quam per v. per ultimo alphabeto librorum signavi us-
que ad U. Et secundum ista signa versus epilogus invenit nomen libri
cuius ille versus ex ameter a vocali incipiens est. secum portat. Si
autem nec s. nec t. nec v. in capite quartae dictionis versus a vocali
in ope incipientis ponatur. tunc nec in suo versu epilogus in capite
secunde dictionis eadem littere inveniuntur. sed tunc querendus est
versus epilogus ab eadem littera incipiens a qua tertia dictionis
in versu ex ametro operis a vocali incipiente. Non curando
que sit prima littera quartae dictionis eiusdem. An que prima

sede dictionis versus epilogi. Et sic epilogus isto etiam mō. i. p
abnegationem. s. t. v. inuentus ad hoc nomē libri in se mōstrat.
de prima vigena librorū. Nomen ergo libri cognoscēs p versus
epilogum in primis duabus dētōnib⁹ incipientē ab eisdem lris
a quibus incipiunt tertia et quarta. dētōnes versus exametri. a
vocali in opere incipientis. et hoc post primaz vigenam librorū
In prima vero vigena librorū sufficit q prima littera prime di
ctōnis versus epilogi sit eadē cū prima tertiae dictionis versus
exametri. a vocali in opere incipientis. nō curādo que sit prima
littera quarte dictionis eiusdem versus. aut que prima sede di
ctōnis versus epilogi. dūmō non sit. s. t. aut. v. In quibusdam
etiam libris nomen ex materia libri per se patet. et maxime hi
storialib⁹ vt sunt Genes. Tho. Judich. hester. et Macha. libri si
esset tantū vn⁹. Job etiā per oēs quasi versus nomē suum. aut
per se aut per amicos suos exprimit. In quib⁹ tamē libris nō
obmissi dictionū signorū correspondentiā in locis predictis. vel ad
minus nomē libri in forma posui. et tñ sit dictū de inueniendo
nomine libri. ¶ Porro ex eodē versu epilogo patet in quota
librorū biblie. que quis nō allegetur succedentib⁹ sibi tamē sñt
ordinem alphabeti litteris. per capita versusū epilogorū. noīa li
broum secum portatiū. tā ordo librorū qui apud diuersos vari
us est. quā etiā quota eorū. lectori innotescit. Ordo quippe per
tres vigenas et quartā vsqz litterā V per ipos versus epilogos
seriatim descendit. quotā vero eorū librorū cui⁹ vigena quilibz
sit prima littera sede dētōis pandit que si sit. S. sedam vigenā
si. t. tertiā. si vero. v. vltimā. i. quartā exprimit. Quia vero hui⁹
sequētis opis vtilitas tñc vere pstat. si ipi⁹ versus mēte teneāt
ad qd plurimū pfert. si nūer⁹ caplorū libri sciat. p eo q p eundē
capituloū numerū facile agnoscit quisqz pgrēdiendū sit. et in qta
vigena capituloū versus ipsius operis laborāt. si vel primā nō
excedunt. aut ad sedam et tertiā pringere pñt. et sñt hoc vltra ta
lem. aut talē numerū liber nō posset excedi. Idcirco in eodē etiā
versu epilogo numerū capituloū libri sui sñt p litteras designa
ui. ita q prima lre tertiae et quarte dictionū eiusdē versus. signāt
numerū capituloū ipi⁹ libri. sub ea pferatō de. q prima lra pri

marū duarū dēcōnū significāt numerū librī. Verbi grā. prima lra
versus epilogi significat eū numerū librī quē ipsa lra tenet in ordi
ne alphabeti. Sicut prima lra sece dēcōis. Si est. s. libz eiusdem
numeri de sece vigena libroz indicat esse. Si. t. de tertia Si. v.
de vltima. i. quarta. Si autē est alia lra ab hīs. tūc p abnegatō
nē sece. tertiū aut vltimū. de prima vigena libroz eē intelligitur
Sic suo modo prima littera tertiē dēcōnis versus epilogi signi
ficat numerū capituli quem ipsa littera seruat in ordine alpha
beti. Et prima lra q̄te dēcōnis eiusdem versus si est s aut t. nu
mer⁹ capituloz de sece aut tertia vigena. aut si est alia ab hīs
de prima vigena capituloz esse cognoscant. Ad quartā em vi
genā vt prius dictū est nūerus capituloz nō extendit. Cui⁹ cā
est. qz null⁹ liber vltra tres vigenas. i. vltra sexaginta capitula
p̄inet. p̄ter Xsaiā qui p̄inet sexaginta sex capitula. p̄ter sex autē
capitula vni⁹ tūm librū nō curari quartā vigenā imponere. quē
admodū d nūero libroz sece. put iā superi⁹ dictū est. eo qz vsus
epilog⁹ ysa. sufficiens illū vnicū nūerū capituloz de claret. In
cuius quarta dēcōe posui lrām q. in capite ad denotandū quar
tū qd facit sexaginta sex. In ordine vero capituloz eiusdem li
brī in capite primi versus pentametru videlicet quarti alpha
beti. i. immediate p⁹ quartū a. sicut posui lrām q. vt q̄tū alpha
betū caploz. p̄pter illa sex capitula q̄ ad hūc duntaxat librū de
signare. qd tū alibi vt dictū est nō fuit necesse fieri. Et tū de cō
gnoscēdo nūero caploz. Idē etiā vs⁹ epilog⁹ sū suā totale cō
structōez grāmaticale materiā sui librī summariē explicat. et sic dī
ctū est nomē sui librī sece portat. ac ordinē libroz q̄tus sue liber
sit in primis duab⁹ lris primarū suarū dēcōnū vt dictū est ostē
dit. ac p̄pter qd principi⁹ fact⁹ eiusdē primis duab⁹ lris correspo
det ad primas lras tertiē et quartē dēcōnū vsus ex metri i ope a
vocali incipietis. que nō sit a. sibi everso annūctis eisdē litteris
In prima quidē vigena vsus epilogoz p̄ abnegatōez lrarū s
t. vel v. In alijs autē vigenis eisdē p̄cise litteris vt sepe dictum
est p̄ qd cognoscit versus epilogus versus incipit. Cognito autē
versu et mēte recitato inuenit in eo nomē librī cui seruit. vt clare
p̄ per. eosdē versus epilogos hic sū ordinem sequentes.

Eper hos versus epilogos cognoscitur nomē libri. numerus
capitulo: unum libu. ordo librorum. ac quotus liber sit. et de quo
tractat quilibet liber etcetera.

A stra polū iūcta terra genesisq; ptes dat	40
Bis quis verbis sil' et plagis p'tz exod.	20
Cūcta patet genera sub leuitico quib' offers.	27
Da p'plo que sint loca p' trib' in numeris h'ic	36
Ecce patēs ordo sequit legem modo deutro.	32
Suniculo iosue diuidit sorte quoq; terram.	22
Grades iudicib' addit sacra scripta triumphos	21
Humanus booz dignam ruth copulat ad se	20
Interitū pūmo lege saulis hely quoq; regū.	31
Jam regū deuter scribit regis dauid acta.	22
Lecta placet bonitas salomonis regia terno.	22
Mors patet et stat' in quarto regum helisei.	24
Nobile fert iterū sceptrū dauid para pūmo.	29
Ordo p'tz que sint paralippom regna sc'di.	36
Plebs tiri iussu redit. edificat inuat esdras.	10
Quam grauius neemias edificet docet ipse.	13
Regressus pplus ibi flet docet alter ut esdras.	91
Sacris doctrinis ornat natum bene thobi.	12
Triplex dux quid possit de' israel arte iudich scit	16
Vindictā ppli qua pendet aman doz hester.	16
Ardua sic bella tua iob patientia vincit.	22
Blāditur sua lux salomō prouerbia q' sint.	31
Cūctam spem mūdi vanā docet ecclesiastes.	12
Dulcia sponsus h'z cū sponsa cantica cordis.	8.
Ecce sic sapiens tractando multa reuelat.	19
Flouda scripta liber tenet ecclesiasticus in se.	41
Gens saluata fuit quā r'peq; te vocat ysay.	66
Hinc stolidaz monuit te iherl'm ieremias.	42.
Ingenit stil' eversam flens iherusalē tren.	40.
Iusta suos frēs baruth docet et pia sacra.	6

Legge structuras hinc tēpli scribit ezechiel	28
Mira suis offert daniel lectoribus acta	12
Nos satis osee ppli dat crimina nosce	12
Ore sacro clamat iohel vt peniteamus	3.
Pl ^o scel ^o israel hinc quā inde pcurit amos	9.
Qd ^o studet abdtas describere sunt sup esau	1.
Regem sollicitū dant ione verbaq; vulgus	2
Scultā samariā gescit reuocare nichee.	>
Te secleris causā naum ninive rephendit	3
Vir se custodit abacuct sed disputat audax	3
Alta timent corda que sopho die pmit ire	3
Blanditur templū bonus aggeus edificari	2
Constitū tradit abisse ihesum zacharias	12
Disce tenere dei legem malachiq; sacerdos.	2
Et tractat patria p lege mori machabei	14
Strangis tu princeps machabee malosq; scdo.	14

Incipit nouum Testamentum.

Glorificat titulus hoīem scribēdo mathe ^o	28
Hoc teneat qm̄ matci scripto leo resurgit.	16
Ipsis tu dnm̄ scriptis lucas vitulū das	22
Iure tuis aquila scriptis deitas referatur	21
Legē tuā quā paulē docēs das missica romā.	16
Multas tu queris doctrinis paulē corinthis	16
Nos tibi nunc paulē subiectos altera cor dat	13
Obiurgat rāgēs falsos pseudos galathas paul	6
Paulē tuis facis ephesios scriptis bñ firmos.	6
Quos tua doctrina puerit paulē philip stāt	2
Robora tuta dedit paulus repans colosenses.	2
Scripta tenent etiā pauli tessalonicenses.	4
Te tua confortet pauli nunc altera thessal	3
Vndiq; te fortem paulus firmat thimothee.	6
Alterius vitā doctrina dedit thimo scripti	2
Blandas vt caueas hereses te flagitro thite	3

B

Confidens vult aphelemion honefino summi	9
Dat validaz norma paul ⁹ scribēs ad hebreos	13
Electū vas his scriptus actus hū pandūt	28
Sastū: verbosus eris: cupidos reprobat iac.	4
Gaudet vt euadat dñi grex pastor ouilis	4
Hunc vite cursum fluidū docet altera petri	3
Instat vt esset amor: pfectus pūna iohānis	4
Iussit vt alteruter amor: affit deutra iohānis	1
Laudat vt ad melius gayū trahat vltia iohā	1
Multis verba bona iude dāt gaudia vite	2
Nos voluit bene sic apocalipsis fore cautos	22

Tetrasticon huius operis.

Non possum vt absentibus satisfacere paucis verbis nouitatem huius processus exponere: quez tamē presentibus facile fuisset indagari inculcare: quem r si diligens lector semel perfecte inbiberis: totum residuum operis facillimum erit. Ad opus ipsum nempe mente descendum: multa sibi congruunt. videlicet ordo alphabetorum per capitula binis versibus descendens: vel etiam ascendens. Item numer⁹ capitulorum vt dictum est: in versibus epilogis constans: vltra quem videlicet non est progrediendum. Item dispar pedum metrorum numerus. Item eorundem metrorum cor n^o r^o: et materiaum sese sequentium aliqualis cognitio. Restat ergo: vt versus epilogi qui super⁹ ordine suo elaborati sūt perfecte mente sciatur: qui sunt numero septuagintres. Similiter alphabetum ipsum sūm numerū cuiuslibet littere correspondente promptissima sciatur. Quo ita se habente si versus ipsius operis mēte scieris: intellectisq; canonib⁹: stat: q; totius biblie principales materias: capitulorum ordinem: ac eorum quotas ante r retro: ac librorum quotq; quilibet liber habeat sūm ordinem capitula: aut de quo tractet mente tenes atq; scies. Quod quidē vtile sit: quilibet diligēs inquisitor: r sacre scripture alij